

ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

Досліджено поняття «державна служба в правоохоронній сфері». Проаналізовано його смислове значення й юридичну сутність у контексті діяльності правоохоронних органів. З позиції системного аналізу розглянуто керуючу та керовану підсистему державної служби в правоохоронній сфері, їх динамічні (функції), статичні (структуру), компетенційні (права, обов'язки, відповідальність) складові відповідно до напрямку європейської інтеграції.

Ключові слова: державна служба, правоохоронна сфера, система, обов'язки та права людини і громадянина.

Постановка проблеми. Тенденції європейської інтеграції та перспективи розвитку українського суспільства зумовлюють необхідність фундаментального аналізу активних властивостей найефективнішого соціально-політичного інституту – держави. У цьому аспекті державна служба в правоохоронній сфері виконує особливу соціальну роль. Соціальна дійсність дає достатньо підстав для визнання необхідності комплексного і безперервного наукового аналізу стану суспільства, перспектив його розвитку, можливостей держави щодо забезпечення безпеки суспільства й особи, державної служби в правоохоронній сфері, яка є запорукою сталого соціального розвитку загалом.

Стан дослідження. Проблеми правоохоронної діяльності завжди були в центрі уваги юридичної науки. Їм присвятили праці багато представників теорії права: П. Рабінович, О. Скакун, В. Шамрай та інші; конституційного й адміністративного права, зокрема: В. Авер'янов, О. Бандурка, Ю. Битяк, С. Гречанюк, Є. Додін, М. Ковалів, Р. Калюжний, В. Колпаков, Т. Коломоєць, О. Кузьменко, Н. Нижник, О. Остапенко, В. Ортинський, А. Собакарь. Однак проблеми забезпечення конституційних прав і свобод людини та громадянина, взаємодії правоохоронних органів й інститутів громадянського суспільства залишаються предметом всебічного наукового аналізу з огляду на реформування різних сфер суспільного і державного життя, зокрема системи МВС України.

Метою статті є дослідження поняття державної служби в правоохоронній сфері України.

Виклад основних положень. Реформування системи МВС України зумовило виникнення нового напрямку державної служби –

державної служби у правоохоронній сфері. Вивчення державної служби в правоохоронній сфері, її правового змісту можливе лише разом з вивченням інших видів державної служби. Це зумовлено інтегративною природою всієї державної служби як особливого адміністративно-правового явища. Інтегративний підхід дає змогу виявляти основні сутнісні характеристики державної служби і цим визначати теоретичну основу для вивчення особливостей вказаної служби в правоохоронній сфері, обґрунтувати концептуальні основи створення нової моделі зазначеної служби, що відповідає сучасним вимогам державно-правового будівництва.

У спеціальній літературі підкреслюється, що у праві за кожним із юридичних термінів закріплено певний зміст, що позначає явище, яке відображає певний комплекс суспільних відносин, чітке юридичне оформлення.

З огляду на це, необхідно розглянути правову характеристику державної служби. Поняття «служба» має декілька значень. В одному випадку служба розглядається як робота, заняття, посада службовця; місце роботи або саме перебування на ній. У другому – як виконання обов'язків. У третьому – як галузь виробництва або установи, організація, що провадять будь-яку діяльність. У четвертому – як вид релігійної діяльності, релігійний обряд тощо.

Різне також значення поняття «служба» як спеціального юридичного терміна. Служба розглядається як особливий вид діяльності громадян щодо виконання обов'язків від імені державних, місцевих, комерційних органів, установ чи організацій (державна служба в органах місцевого самоврядування, комерційна служба); як орган, установа чи система органів (ДПС України та ін.); як особливий вид організаційно-правового регулювання відносин громадянина й організації при виконанні ними службових обов'язків.

Отже, юридичне значення поняття «служба» є багатозначним. Це зумовлює необхідність уточнення цього терміна.

Під службою розуміється насамперед види діяльності громадян з виконання ними повноважень від імені та за дорученням державних органів і органів місцевого самоврядування, системи правового регулювання й організації цієї діяльності.

Державна служба має складну юридичну природу, що зумовлює наявність різних поглядів стосовно її інтерпретації.

У деяких випадках вона визначається як здійснення державної функції управління та практичної діяльності всіх осіб, що отримують заробітну плату з державного бюджету та займають постійно чи тимчасово посади в органах державних органів, включаючи органи зако-

нодавчої, виконавчої та судової влади, прокуратури, контрольно-наглядових органів, а найчастіше ототожнюється з професійною діяльністю з забезпечення виконання функцій виконавчих органів влади.

Класичним у науковій літературі стало визначення державної служби, яке наводиться авторами видання «Державна служба в Україні: організаційно-правові основи і шляхи розвитку». Державна служба – одна з сторін діяльності держави з організації та правового регулювання особистого складу державних органів та інших державних організацій, та діяльність цього особового складу – державних службовців – за практичним і безпосереднім здійсненням завдань та функцій держави [1, с. 85].

Г. Атаманчук розглядає державну службу як явище, що охоплює, характеризує та визначає практичне виконання посадових функцій, обов'язків і прав у державному апараті [2, с. 24]. Загалом державна служба належить до різновидів публічної служби, тобто до служби в органах публічної адміністрації. У зв'язку з цим її можна розглядати у таких смислових значеннях, як:

– діяльність громадян з реалізації функцій державних органів у межах наданих їм повноважень (професійна діяльність). У діяльності громадян щодо реалізації функцій державних органів відбувається позитивація (зовнішнє вираження) функціонування держави. Державна служба у цьому разі є формою існування держави та виявляється в різних аспектах державної діяльності, зокрема зовнішніх і внутрішньоорганізаційних;

– організаційна система держави, наділена владними повноваженнями, необхідними для досягнення цілей, вирішення завдань і виконання функцій держави. Діяльність громадян, що перебувають на державній службі (державних службовців), з реалізації функцій держави визначає необхідність її відповідної організації. Це зумовлює наявність відповідної організаційної структури побудови та правовий опис ієрархії посад, що забезпечує виконання зовнішньої державної функції і функції в сфері внутрішньоорганізаційної діяльності державних органів, та організацію проходження державної служби громадянами України;

– система правового регулювання діяльності з реалізації зовнішніх і внутрішньоорганізаційних функцій державних органів, що охоплює різні правові засоби та насамперед норми адміністративного права.

Державна служба є підгалуззю адміністративного права, яка активно розвивається й охоплює адміністративно-правові норми й інші правові засоби, що забезпечують самостійний регулятивний вплив на

суспільні відносини в сфері державної служби. Державна служба забезпечується самостійною підсистемою адміністративно-правового регулювання.

Державна служба – складне адміністративно-правове явище, пов'язане з організацією й адміністративно-правовим регулюванням професійної діяльності громадян у сфері виконання зовнішніх і внутрішніх функцій державних органів, безпосередньою організацією та проходженням державної служби громадянами України.

Потрібно зазначити, що стосовно державної служби в правоохоронній сфері (державної правоохоронної служби) в науковій літературі нині немає єдиного погляду. Відповідно, в Стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року цей напрям окремо не розглядається [3].

На нашу думку, доцільно розуміти правоохоронну службу як комплексний правовий інститут або сукупність міжгалузевих юридичних норм, що регулюють суспільні відносини, які сформувались в процесі діяльності громадян України на посадах правоохоронної служби в державних органах, службах та установах, які виконують функції з забезпечення безпеки, законності й правопорядку, з боротьби зі злочинністю, захисту прав і свобод людини та громадянина.

Аналізуючи поняття правоохоронної служби щодо діяльності органів внутрішніх справ, доцільно зауважити, що це один із видів діяльності держави з формування професійного кадрового ядра з метою виконання державних завдань з реалізації функцій захисту прав і свобод громадян та забезпечення законності й правопорядку. Це має принципове значення під час дослідження теоретичних і прикладних проблем державної служби в правоохоронній сфері, оскільки остання є галузевим різновидом державної служби й обумовлюється загальними для державної служби закономірностями.

Державна служба в правоохоронній сфері може також розглядатися в чотирьох основних смислових значеннях як: вид діяльності громадян з виконання зовнішніх і внутрішніх функцій державних органів у правоохоронній сфері (правоохоронної діяльності); соціально-правова система, що має складну внутрішню структуру, ієрархію в інші формуючі систему ознак; особливий інститут адміністративного права; особливу внутрішньоорганізаційну діяльність у сфері кадрового забезпечення правоохоронних органів.

Отже, для розуміння сутності та змісту державної служби у правоохоронній сфері (державної правоохоронної служби) необхідно

розглянути насамперед її характеристику як особливий різновид професійної діяльності громадян з виконання зовнішніх і внутрішніх функцій державних органів у правоохоронній сфері, а саме – правоохоронній діяльності.

У філософському розумінні діяльність є специфічною формою активного ставлення людини до навколишнього світу, зміст якої становить його цілеспрямовану зміну та перетворення. Діяльністю можна назвати будь-яку активність особистості, якій вона надає деякий сенс. Діяльність характеризує свідому сторону особистості людини (на відміну від поведінки). Вся діяльність охоплює цілі, засоби, результат і процес діяльності, і, отже, невід'ємною характеристикою діяльності є її усвідомлення. Діяльність є рушієм суспільного прогресу й умовою існування суспільства.

Особливим видом діяльності є активність людини в соціально-правовій сфері, зокрема в галузі захисту суспільних відносин від незаконних порушень, тобто здійснення правоохоронної діяльності. Правоохоронна діяльність полягає в охороні та захисті правовідносин від різних незаконних порушень і їх виявів. Ця діяльність різнобічна, охоплює практично всі суспільні відносини, врегульовані правом, і виявляється у різних формах. Усі правовідносини потребують захисту, з огляду на це захист може здійснюватися всіма суб'єктами правовідносин, а саме: громадянами, громадськими об'єднаннями, у тому числі спеціалізованими юридичними (адвокатура, нотаріат), органами місцевого самоврядування та безпосередньо державними органами й їх посадовими особами. Останні через особливий правовий статус відіграють головну роль у здійсненні правоохоронної діяльності. Це зумовлено тим, що державні органи загальної та галузевої компетенції, органи спеціальної компетенції в правоохоронній сфері наділені повноваженнями застосовувати широкий спектр правових засобів для захисту правовідносин. Цей вид діяльності має державно-владний характер, тобто здійснюється від імені та за дорученням держави.

Як зазначає П. Хамула, відмітною особливістю більшості напрямів здійснення правоохоронної діяльності є те, що вони є прерогативою державних органів, держава має монополічне право визначити коло цих органів, їх відповідну компетенцію, санкціонувати форми та методи реалізації владних повноважень [4, с. 12].

Правоохоронну діяльність можна розглядати в декількох основних значеннях. Очевидно, що в максимально широкій її варто розуміти як процес цілеспрямованої активної діяльності органів державної влади, установ та їх посадових осіб у сфері захисту суспільних відносин від незаконних порушень.

Під час здійснення правоохоронної діяльності можуть застосовуватися різні засоби, зокрема юридичні, організаційні, економічні, соціально-психологічні тощо.

У правовій державі, по суті, всі державні органи є правоохоронними, оскільки сенс ідеї правової держави одночасно полягає в верховенстві права, рівності всіх суб'єктів правовідносин перед законом, захисті законних прав і інтересів громадян. Водночас в умовах формування громадянського суспільства є й еволюційні тенденції, які полягають у відмові від домінування держави над суспільством, переході до діяльності з забезпечення повноважень усіх суб'єктів права. У зв'язку з цим необхідне активне включення державної служби в правоохоронну галузь з вирішення соціальних завдань. Формування демократичної правової держави передбачає наявність ефективно функціонуючої системи органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування [5, с. 212].

У першому, найширшому значенні, правоохоронна діяльність може розглядатися як підтримка, зміцнення правопорядку задля формування сприятливих умов для безперешкодного здійснення всіма суб'єктами їхніх прав та обов'язків; у вузькому значенні – як безпосередня охорона встановленого законом порядку суспільних відносин, боротьба з правопорушниками за допомогою застосування юридичної відповідальності тощо.

Стосовно розгляду зв'язку державної правоохоронної служби та правоохоронної діяльності держави, то правоохоронна діяльність у широкому значенні охоплює сукупність діяльності всіх суб'єктів державного управління (державні органи, громадянські інститути, громадяни) щодо забезпечення неухильного дотримання прав і свобод людини, інтересів держави та суспільства, забезпечення правопорядку в країні. Суб'єктний склад правоохоронної діяльності у цьому разі охоплює всіх суб'єктів права [6, с. 45].

По-друге, значення правоохоронної діяльності може бути зведено до функціонування правоохоронної системи, що охоплює і державні (судові органи, органи прокуратури, слідство, спеціальні органи виконавчої влади), і недержавні структури (органи місцевого самоврядування, адвокатуру, нотаріат, громадські формування) у сфері забезпечення дотримання прав і свобод громадян, підтримання правопорядку, дотримання режиму законності, забезпечення особистої, публічної та державної безпеки. Це діяльність спеціалізованих суб'єктів у правоохоронній сфері.

По-третє, у вузькому значенні правоохоронну діяльність потрібно розглядати як діяльність, що здійснюється державними органами ви-

конавчої влади з реалізації функцій, пов'язаних із використанням правових заходів і засобів переконання та примусу в боротьбі зі злочинністю, охороною громадського порядку, забезпеченням особистої та публічної безпеки, виконанням рішень з реалізації юридичної відповідальності, та вирішенням інших соціальних питань.

У визначених законодавством випадках окремими повноваженнями у сфері забезпечення громадського порядку можуть наділятися і недержавні організації, діяльність яких підконтрольна державним органам, наприклад органам місцевого самоврядування, які відповідно до чинного законодавства можуть наділятися правом реалізації окремих державних повноважень у сфері забезпечення правопорядку на підвідомчій території, громадські формування з охорони громадського порядку.

У такому розумінні зміст правоохоронної діяльності може бути зведено до застосування різноманітних заходів юридичного впливу на основі методів переконання та примусу, а саме до: профілактики та попередження правопорушень (загальної та приватної превенції); запобігання правопорушенням; процесуального забезпечення провадження у справах про правопорушення (злочини й адміністративні правопорушення); залучення до різних видів юридичної відповідальності за вчинені правопорушення; відновлення порушеного права; вирішення інших соціальних завдань.

У цьому разі сутність обсягу поняття «правоохоронна діяльність» повною мірою актуальна, оскільки особливий порядок застосування спеціальних правових заходів обумовлює особливу юридичну силу відповідних органів та їх посадових осіб. Ця обставина зумовлює необхідність спеціального правового регулювання й організації діяльності державних службовців правоохоронних органів, що реалізують зазначені функції, тобто існування державної правоохоронної служби, яка є складовою державної служби в правоохоронній сфері.

Державна правоохоронна служба є професійною діяльністю громадян на посадах державної служби в державних органах, які здійснюють правоохоронну функцію, пов'язану з застосуванням правових заходів і засобів переконання і примусу при захисті прав та інтересів громадян від протиправних посягань, боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку та публічної безпеки, забезпечення особистої та громадської безпеки, виконання рішень щодо залучення до юридичної відповідальності.

Державну службу в правоохоронній сфері як особливий різновид державної діяльності слід розглядати як процес усвідомленої поведінки громадян, що перебувають на державній службі, спрямованої

на досягнення цілей, вирішення завдань і виконання правоохоронної функції держави. Державна служба в правоохоронній сфері є зовнішнім вираженням правоохоронної діяльності держави, оскільки громадяни, що займають посади на державній службі в правоохоронних органах, наділені повноваженнями з практичного повсякденного здійснення правоохоронної діяльності від імені та за дорученням держави.

Державна служба у правоохоронній сфері має ознаки складного системного утворення, що володіє внутрішньою організаційною структурою, яка утворює системні зв'язки, зовнішнім і внутрішнім функціональним середовищем. З позицій системного підходу основним чинником, що визначає сутність і зміст державної служби в правоохоронній сфері, є її функціональне середовище, яке становить специфічну сферу застосування соціально значущої активності людини.

Функціональне середовище формує специфічні соціальні об'єкти правосуддя – інтереси особи, суспільства та держави. Ці інтереси є об'єктами правового захисту та, відповідно, правоохоронною діяльністю держави, яка здійснюється спеціально уповноваженими суб'єктами, державними правоохоронними органами й їх посадовими особами. Функціональне середовище державної служби в правоохоронній сфері є дуже різноманітним, охоплює широке коло суспільних відносин, урегульованих правом, які є під захистом держави: суспільні відносини, пов'язані з додержанням і захистом невід'ємних і незмінних основних прав та свобод людини й громадянина, закріплені в Конституції та законах України; суспільні відносини, пов'язані з забезпеченням життєдіяльності суспільства загалом і його інститутів, тобто забезпечення громадського порядку та публічної безпеки; суспільні відносини, пов'язані з забезпеченням суверенітету й територіальної цілісності, національної безпеки держави [7, с. 9].

Сукупно всі три групи суспільних відносин можуть бути урегульованими та об'єднаними загальними поняттями – правопорядок, який є максимально широким і характеризує загальний об'єкт правової охорони та функціональне середовище державної служби загалом і в правоохоронній сфері зокрема.

Правопорядок закріплює правовідносини, що сформувались або формуються у суспільстві та державі у всіх сферах життєдіяльності. У цьому зв'язку правопорядок може підтримуватися різними суб'єктами правоохоронної діяльності, зокрема й недержавними, що обумовлює необхідність розкриття функціонального середовища державної служби в правоохоронній сфері у значенні державної правоохоронної служби.

Мета встановлення й утримання громадського порядку полягає в забезпеченні особистої безпеки громадян, публічної безпеки, у створенні сприятливих умов для нормального функціонування економіки, громадських об'єднань, дотримання честі та людської гідності громадян і суспільної моралі. Потреби людини в безпеці, захист від загроз кримінального характеру є основою державної служби в правоохоронній сфері в умовах європейської інтеграції.

Профілактична робота та соціально-культурна орієнтація діяльності – ті напрями, які сприяють розвитку ненасильницької діяльності. Функціональне середовище державної служби в правоохоронній сфері охоплює певний сегмент забезпечення правопорядку, а саме ту його частину, яка пов'язана з суспільними відносинами з його підтримки за допомогою захисту інтересів суб'єктів права від кримінальних і адміністративних правопорушень, захисту від загроз природного і техногенного характеру.

Такий захист правопорядку забезпечується специфічними напрямами правоохоронної діяльності на основі правових заходів переконань і примусу:

- профілактика, попередження, припинення правопорушень, процесуального забезпечення провадження у справах про правопорушення, притягнення до відповідальності, правове врегулювання;

- здійснення ліцензійно-дозвільної, контрольно-наглядової й іншої адміністративної діяльності, спрямованої на зміцнення громадського порядку, захист особистої, публічної та державної безпеки.

Відповідно, функціональне середовище визначає мету, завдання та функції державної служби в правоохоронній сфері, її зміст, а саме функціональне призначення. Визначення мети є важливою ознакою будь-якої соціальної системи. Ця ознака характерна державній службі в правоохоронній сфері. Функціональні характеристики державної служби в правоохоронній сфері розкривають правоохоронну сутність розглянутого виду державної служби та дають змогу встановити внутрішній системний зв'язок між державною службою в правоохоронній сфері та правоохоронною діяльністю держави.

Основною метою державної служби в правоохоронній сфері в умовах європейської інтеграції є положення Конституції України про пріоритет прав і свобод особи над інтересами суспільства й держави. Тобто інтереси суспільства та держави, відповідно до норм Основного Закону, нерозривно пов'язані з інтересами особи, а саме з інтересами особи у всебічному забезпеченні умов для нормального життя, дотримання та захисту невід'ємних прав і свобод. Пріоритетність інтересів особи над інтересами держави та суспільства дає змогу зробити важ-

ливий висновок, що в умовах розвитку держави весь механізм, зокрема правоохоронна система, повинні орієнтуватися на максимально повне задоволення інтересів особи. Як зазначає А. Білас: «Вивчення досвіду правоохоронної діяльності ЄС, спільної політики у сфері внутрішніх справ та юстиції, протидії злочинності має велике значення для доктрини і практики України, її системи організації влади на всіх рівнях» [7, с. 14].

Висновки. Основною метою державної служби в правоохоронній сфері є не так забезпечення внутрішнього функціонування правоохоронних органів, як досягнення зовнішньої мети держави з захисту особи, суспільства та самої держави від протиправних посягань. Водночас мета державної служби в правоохоронній сфері як зовнішнього вираження правоохоронної діяльності дає змогу розглядати її як особливу форму правоохоронної діяльності та відділити від інших видів державної служби. Державна служба в правоохоронній сфері як вид діяльності має зовнішню та внутрішню сторони. Зовнішня сторона пов'язана з безпосередньою реалізацією державними службовцями функцій правоохоронних органів у сфері підтримки правопорядку в суспільстві. Внутрішня сторона функціонування безпосередньо пов'язана із здійсненням внутрішньоорганізаційної діяльності правоохоронних органів у сфері повсякденної організації правоохоронної діяльності, зокрема щодо кадрового забезпечення правоохоронних органів, що охоплює реалізацію мети, завдання та принципи кадрової політики у правоохоронній сфері.

Державна служба в правоохоронній сфері як організаційна система охоплює різні елементи, які утворюють управляючу (суб'єкт управління) і керовану (об'єкт управління) підсистеми. Ця ознака державної служби в правоохоронній сфері зумовлена теоретичним розумінням внутрішньої сутності систем соціального управління. У загальному значенні підсистеми управління державної служби в правоохоронній сфері представлені органами державної влади різних рівнів і компетенцій та їх посадовими особами. Керуючу підсистему утворюють органи державної влади загальної, галузевої (міністерства, служби, агентства) і спеціальної компетенції (безпосередньо правоохоронні органи й їх структурні підрозділи тощо).

До керованої підсистеми належать службовці державної служби в правоохоронній сфері – посадові особи державних органів правоохоронних органів. Наявність керуючої та керованої підсистем державної служби в правоохоронній сфері зумовлює можливість виділення в їх утриманні динамічної (функції), статичної (структура), компетенційної (права, обов'язки, відповідальність) складових. Динаміка виражається

в безпосередньому здійсненні зовнішніх напрямів правоохоронної діяльності, а також у сфері внутрішньоорганізаційної діяльності правоохоронних органів, зокрема їх кадрового забезпечення. Статика державної служби в правоохоронній сфері представлена суб'єктами, які утворюють її управляючу та керовану підсистеми.

Компетенційна складова зумовлена необхідністю розподілу між суб'єктами державної служби в правоохоронній сфері завдань, повноважень і відповідальності. Всі три зазначені складові сукупно утворюють цілісну організаційно-правову форму державної служби в правоохоронній сфері як соціально-правової системи. Державна служба в правоохоронній сфері володіє інтегративними властивостями й якими.

1. Державна служба в Україні: організаційно-правові основи і шляхи розвитку / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Ін-Юре, 1999. – 272 с.

2. Атаманчук Г. В. Сущность государственной службы: история, теория, закон, практика. – 2-е изд. / Г. В. Атаманчук. – М.: Изд-во РАГС, 2008. – 311 с.

3. Про схвалення Стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 227-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/227-2015-%D1%80>

4. Хамула П. І. Правоохоронні органи в системі органів державної влади: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / П. І. Хамула. – К.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2015. – 235 с.

5. Ковалів М. В. Правові передумови участі органів місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування в охороні правопорядку / М. В. Ковалів // Науковий вісник Львівського держ. ун-ту внутр. справ. – 2017. – № 1. – С. 211–218.

6. Ботвінов Р. Здійснення правоохоронної діяльності органами державної влади / Р. Ботвінов // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2016. – Вип. 4 (31). – С. 44–50.

7. Білас А. І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / А. І. Білас. – Львів, 2016. – 24 с.

Гурковський М. П., Есимов С. С. Понятие государственной службы в правоохранительной сфере Украины

Исследуется понятие государственной службы в правоохранительной сфере. Анализируется его смысловое значение и юридическая сущность

в контексте деятельности правоохранительных органов. С точки зрения системного анализа рассматриваются управляющая и управляемая подсистемы государственной службы в правоохранительной сфере, их динамические (функции), статические (структура), компетенционные (права, обязанности, ответственность) составляющие в соответствии с курсом европейской интеграции.

Ключевые слова: государственная служба, правоохранительная сфера, система, обязанности и права человека и гражданина.

Hurkovskiy M. P., Yesimov S. S. The concept of public service in the law enforcement field

The article deals with the concept of public service in the law enforcement field. The connotation and legal essence of the state service in the law enforcement sphere in the context of the activities of law enforcement agencies are analyzed.

The main purpose of the state service in the law enforcement field is to provide the internal functioning of law enforcement agencies and attaining external objectives of the state to protect individuals, society and the state from illegal encroachments.

The goal of the public service in the law enforcement sphere as an external expression of law enforcement allows you to consider it as a special form of law enforcement and separate from other types of public service.

The state service in the law enforcement sector as an organizational system includes various elements which form the administrative (subject of administration) and controlled (object of administration) subsystems. This feature of the civil service in the law enforcement sector is stipulated by the theoretical understanding of the internal essence of social control systems.

Administrative subsystem consists of bodies of State Authority of general, branch and special competence. Controlled subsystem includes officials of the public service in the law enforcement sphere – officials of the state bodies of law enforcement.

Availability of administrative and controlled subsystems of the public service in the law enforcement field determines their dynamic (function), static (structure), competence rights, obligations, responsibility) components. Dynamics is expressed in the direct implementation of the external directions of law enforcement, as well as in the field of intra-organizational activities of law enforcement bodies, including their staffing.

Statics of the public service in the law enforcement field is represented by the entities that make up its administrative and controlled subsystems. All three of these components form an integral and organizational legal form of public service in the law enforcement sphere as a socio-legal system.

Key words: public service, law enforcement field, system, obligations and rights of man and citizen.

Стаття надійшла 26 вересня 2017 р.